

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης 1/2024
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄
Συνεδρίαση της 8ης Ιανουαρίου 2024**

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Στυλιανή Χαριτάκη, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Αφροδίτη Κουτούκη, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ, Σταύρος Σπυρόπουλος, Διονύσιος Χειμώνας, Ευτυχία Κασομένου, Κωνσταντίνος Γεωργιάδης, Αντώνιος Αντωνίου, Ελένη Λευθεριώτου, Εμμανουέλα Πανοπούλου, Γεωργία Παπαδάκη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Ουρανία Δ. Μενδρινού, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθ. πρωτ. Α.Π.:77120 ΕΞ 2023/17-05-2023 του Υπουργείου Οικονομικών (ήδη Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών)/Γενική Γραμματεία Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας/Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας και Κοινοφελών Περιουσιών/Τμήμα Β΄.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται εάν, για την εξέταση από την Διοίκηση τυχόν κωλύματος διορισμού μέλους Διοικητικού Συμβουλίου Κοινοφελούς Ιδρύματος και ειδικότερα λόγω προηγούμενης ποινικής καταδίκης (άρθρο 18, παρ. 1, περ. δ΄ του ν. 4182/2013), θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το πιστοποιητικό ποινικού μητρώου δικαστικής ή γενικής χρήσης, και αναλόγως της σχετικής απάντησης,

εάν συντρέχουν ή όχι κωλύματα διορισμού στο νέο επιλεγέν μέλος του ιδρύματος του ερωτήματος.

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

1. Ο Σ.Δ..... με την από...../1987 ιδιόγραφη διαθήκη του, που δημοσιεύτηκε με το με αριθ. .../1990 πρακτικό του Μονομελούς Πρωτοδικείου, σύστησε κοινωφελές ίδρυμα με την επωνυμία «Ίδρυμα». Σκοποί του ιδρύματος είναι α) η εκτέλεση έργων κοινής ωφελείας στους Δήμους και μετά από τροποποίηση και στους Δήμους ... και όπως έργων οδοποιίας, υδρεύσεως, εξωραϊσμού κ.λ.π., καθώς και έργων αγαθοεργίας στους ίδιους δήμους, όπως οικονομική ενίσχυση σε αναξιοπαθούντα άτομα, επιχορήγηση κοινωφελών ιδρυμάτων κ.λ.π. β) Η εκτέλεση κάθε άλλου έργου ή εγκαταστάσεως που αποσκοπεί γενικώς στην ανύψωση γενικώς του πολιτιστικού και βιοτικού επιπέδου των ανωτέρω Δήμων και γ) Η βράβευση επιστημόνων που έχουν διακριθεί και προσφέρουν υπηρεσίες στην πρόοδο της επιστήμης.

2. Με το από/.....1992 π.δ. (Β'...../1992), εγκρίθηκε η σύσταση του Κοινωφελούς ιδρύματος και κυρώθηκε ο Οργανισμός του, στα άρθρα 4 και 5 του οποίου ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 4

1. Το Ίδρυμα, διοικείται από πενταμελές Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από τους

α) Κάθε φορά Μητροπολίτη

β) Κάθε φορά Δήμαρχο

γ) Χ..... Μ....., Δικηγόρο

δ-ε) Γ.... Β. Δ..... και Ν..... Β. Δ....., αναπληρούμενους από τους αδελφούς ή τους συζύγους τους.

2. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζουν με πράξη τους, έπειτα από ψηφοφορία, τον Αντιπρόεδρο, τον Γραμματέα και τον Ταμία.

3. Σε περίπτωση αποποίησης, παραίτησης, έκπτωσης, ανικανότητας, θανάτου, ή αντικατάστασης για οποιοδήποτε νόμιμο λόγο, κάποιου από τα μέλη του ΔΣ., η κενή θέση συμπληρώνεται με απόφαση των υπολοίπων μελών, σύμφωνα με τις διατάξεις της συστατικής πράξης και του άρθρου 99 του α.ν. 2039/1939».

«Άρθρο 5

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο διοικεί και διαχειρίζεται την περιουσία του ιδρύματος και γενικά αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά στη διοίκηση και στη λειτουργία του, τη διάθεση των πόρων αυτού, καθώς και για κάθε ενέργεια που σχετίζεται με την εκπλήρωση του σκοπού του, πάντοτε όμως σύμφωνα με τις διατάξεις της συστατικής πράξης, του παρόντος οργανισμού, του Α.Ν.2039/1939 και των διαταγμάτων που εκδόθηκαν ή θα εκδοθούν σε εκτέλεση του νόμου τούτου, καθώς και των λοιπών σχετικών νόμων και διαταγμάτων».

3. Το ως άνω άρθρο τροποποιήθηκε α. με το από/1997 π. δ. (Β'...../1997), σύμφωνα με το οποίο το Διοικητικό Συμβούλιο από πενταμελές έγινε επταμελές και ορίστηκαν τα αναφερόμενα σε αυτό πρόσωπα ως μέλη του ΔΣ β. με το από/2004 π.δ. (Β'.....) με το οποίο ορίστηκαν τα αναφερόμενα σε αυτό πρόσωπα ως μέλη του Δ.Σ. γ. με το από/2007(Β'.....)π.δ. με το οποίο το Διοικητικό Συμβούλιο από επταμελές έγινε πενταμελές και ορίστηκαν τα αναφερόμενα σε αυτό πρόσωπα ως μέλη του Δ.Σ.

4. Τέλος, με το από...../2008(Β'...../2008) π.δ., το Δ.Σ. του ιδρύματος συγκροτείται ως εξής :

«2. Ισόβιος Πρόεδρος, ορίζεται ο Ν..... Δ..... συναίνεση του οποίου απαιτείται για τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης, ο οποίος αναπληρώνεται από τη σύζυγό του Σ..... Δ.....-Κ.....

3. Τα μέλη του ΔΣ ορίζουν κατόπιν ψηφοφορίας τον Αντιπρόεδρο, τον Γενικό Γραμματέα και τον Ταμία. Ταμίας θα είναι μέλος της οικογένειας Δ..... 4. Τα μέλη ο Μητροπολίτης, ο Δήμαρχος και τα αναπληρωματικά μέλη ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου και ο Πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου, έχουν διετή θητεία και δύναται να αντικαθίστανται από άλλους με απόφαση των μελών της οικογένειας Δ.....

Σε περίπτωση αποποίησης, παραίτησης, έκπτωσης, ανικανότητας, θανάτου, ή αντικατάστασης για οποιοδήποτε νόμιμο λόγο, κάποιου από τα μέλη του ΔΣ., η κενή θέση συμπληρώνεται με απόφαση των υπολοίπων μελών, σύμφωνα με τις διατάξεις της συστατικής πράξης και του άρθρου 99 του α.ν 2039/1939».

5. Το το Δ.Σ. του ιδρύματος, μετά τον θάνατο δύο μελών του ΔΣ., δηλαδή, του Προέδρου Ν..... Δ..... και του Ταμία Γ..... Δ....., με το πρακτικό με αριθ.1/7.6.2021 πρότεινε να οριστούν, ως τακτικά μέλη του ΔΣ. του ιδρύματος ο εκάστοτε Δήμαρχος και ο εκάστοτε Πρόεδρος του Δικηγορικού

Συλλόγουκαι ως αναπληρωματικά μέλη ο εκάστοτε Πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου και ο εκάστοτε Πρύτανης....., όλα τα μέλη τακτικά και αναπληρωματικά με θητεία αορίστου χρόνου. Επίσης όρισε ότι μέλος του Δ.Σ. θα είναι ο εκάστοτε Μητροπολίτης με αναπληρωτή του, σε περίπτωση κωλύματος, τον εκάστοτε Πρωτοσύγκελο της Ιεράς Μητροπόλεως Με βάση τα παραπάνω το ΔΣ. θα αποτελείται από τον εκάστοτε Δήμαρχο,τον εκάστοτε Μητροπολίτη Δ..... με αναπληρωτή του,σε περίπτωση κωλύματος, τον εκάστοτε Πρωτοσύγκελο της Ιεράς Μητροπόλεως, τον εκάστοτε Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου, την κα Σ..... Δ..... Κ.... και τον κ. Γ..... Μ..... Αναπληρωματικά μέλη θα είναι ο εκάστοτε Πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου και ο εκάστοτε Πρύτανης του Πανεπιστημίου

6. Κατόπιν των ανωτέρω, η Δ/νση Κοινοφελών Περιουσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ως αρμόδια αρχή, προχώρησε, δυνάμει του άρθρου 19 παρ.5 του ν.4182/2019, στην εξέταση συνδρομής τυχόν κωλυμάτων διορισμού των νέων μελών του Δ.Σ. του ιδρύματος. Η ανωτέρω Διεύθυνση μετά την λήψη των πιστοποιητικών ποινικού μητρώου των μελών του ΔΣ. του ιδρύματος, διαπίστωσε ότι, βάσει των αναφερομένων σε αυτά δικαστικών αποφάσεων, ως προς ένα μέλος του Δ.Σ., προκύπτουν κωλύματα διορισμού όταν εξεταστεί το ποινικό του μητρώο για δικαστική χρήση, ενώ δεν προκύπτουν κωλύματα διορισμού όταν εξεταστεί το ποινικό του μητρώο για γενική χρήση. Εν όψει των ανωτέρω υποβλήθηκε το παρόν ερώτημα που υπογράφεται από τον Υφυπουργό Οικονομικών(ήδη) Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Νομικό Πλαίσιο

7. Στο άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (Ε.Σ.Δ.Α.), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.δ 53/1974(Α'256) (απόδοση στην ελληνική γλώσσα με το ΠΔ76/2022 (Α'211), ορίζεται ότι:

« Άρθρο 8

Δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής

ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του.

2. Δεν επιτρέπεται παρέμβαση δημόσιας αρχής στην άσκηση αυτού του δικαιώματος, εκτός εάν η εν λόγω παρέμβαση προβλέπεται από τον νόμο και αποτελεί μέτρο το οποίο, σε μια δημοκρατική κοινωνία, είναι αναγκαίο για την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια ασφάλεια, την οικονομική ευημερία της χώρας, την προάσπιση της τάξης και την πρόληψη ποινικών παραβάσεων, την προστασία της υγείας ή της ηθικής, ή την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων».

8. Στα άρθρα 9^Α και 109 παρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζεται ότι:
«Άρθρο 9Α

Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί, όπως νόμος ορίζει».

«Άρθρο 109

«1. Δεν επιτρέπεται η μεταβολή του περιεχομένου ή των όρων της διαθήκης, κωδικοκλήρου ή δωρεάς, ως προς τις διατάξεις τους υπέρ του Δημοσίου ή κοινωφελούς σκοπού. 2...

3. Νόμος ορίζει τα σχετικά με τη σύνταξη μητρώου κληροδοτημάτων γενικά και ανά περιφέρεια, την καταγραφή και ταξινόμηση των περιουσιακών τους στοιχείων, τη διοίκηση και διαχείριση του κάθε κληροδοτήματος σύμφωνα με τη βούληση του διαθέτη ή δωρητή και κάθε άλλο συναφές ζήτημα».

9. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016 «Για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46 της ΕΚ (ΓΚΠΔ)» (L119), ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή στις 25-05-2018, προβλέπει στις ακόλουθες διατάξεις του, τα εξής:

«Άρθρο 4

Ορισμοί: Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού νοούνται ως:

1) «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»: κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο («υποκείμενο των δεδομένων»)· το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε

αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου,

2) «επεξεργασία»: κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή,...

9) «αποδέκτης»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας, στα οποία κοινολογούνται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, είτε πρόκειται για τρίτον είτε όχι. Ωστόσο, οι δημόσιες αρχές που ενδέχεται να λάβουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο συγκεκριμένης έρευνας σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης ή κράτους μέλους δεν θεωρούνται ως αποδέκτες· η επεξεργασία των δεδομένων αυτών από τις εν λόγω δημόσιες αρχές πραγματοποιείται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες προστασίας των δεδομένων ανάλογα με τους σκοπούς της επεξεργασίας,...

«Άρθρο 5

Αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

«1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

α) υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων («νομιμότητα, αντικειμενικότητα, διαφάνεια»),

β) συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς ...,

γ) είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία («ελαχιστοποίηση των δεδομένων»).....

στ) υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά τρόπο που εγγυάται την ενδεδειγμένη ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ άλλων την προστασία τους από μη εξουσιοδοτημένη ή παράνομη επεξεργασία και τυχαία απώλεια, καταστροφή ή φθορά, με τη χρησιμοποίηση κατάλληλων τεχνικών ή οργανωτικών μέτρων («ακεραιότητα και εμπιστευτικότητα»).

2. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει την ευθύνη και είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωση με την παράγραφο 1 («λογοδοσία»).

«Άρθρο 6

Νομιμότητα επεξεργασίας:

«1. Η επεξεργασία (απλών προσωπικών δεδομένων) είναι σύνομη μόνο εάν και εφόσον ισχύει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α)... β)... γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας, δ)...

ε) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας...

3. Η βάση για την επεξεργασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία γ) και ε) ορίζεται σύμφωνα με:

α) το δίκαιο της Ένωσης ή

β) το δίκαιο του κράτους, μέλους στο οποίο υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας.

Ο σκοπός της επεξεργασίας καθορίζεται στην εν λόγω νομική βάση, ή όσον αφορά την επεξεργασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο ε), είναι η αναγκαιότητα της επεξεργασίας για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας ...”

«Άρθρο 9

Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

«1. Απαγορεύεται η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις ή τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, καθώς και η επεξεργασία γενετικών δεδομένων, βιομετρικών δεδομένων με σκοπό την αδιαμφισβήτητη ταυτοποίηση προσώπου, δεδομένων

που αφορούν την υγεία ή δεδομένων που αφορούν τη σεξουαλική ζωή φυσικού προσώπου ή τον γενετήσιο προσανατολισμό.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις: α)...

β) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση των υποχρεώσεων και την άσκηση συγκεκριμένων δικαιωμάτων του υπευθύνου επεξεργασίαςεφόσον επιτρέπεται από το δίκαιο της Ένωσης ή κράτους μέλους ή από συλλογική συμφωνία σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο παρέχοντας κατάλληλες εγγυήσεις για τα θεμελιώδη δικαιώματα και τα συμφέροντα του υποκειμένου των δεδομένων, γ)..δ)..ε)..στ).....

ζ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για λόγους ουσιαστικού δημόσιου συμφέροντος, βάσει του δικαίου της Ένωσης ή κράτους μέλους, το οποίο είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο στόχο, σέβεται την ουσία του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων και προβλέπει κατάλληλα και συγκεκριμένα μέτρα για τη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων, ...»

«Άρθρο 10

Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν ποινικές καταδίκες και αδικήματα:

«Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν ποινικές καταδίκες και αδικήματα ή σχετικά μέτρα ασφάλειας που βασίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 διενεργείται μόνο υπό τον έλεγχο επίσημης αρχής ή εάν η επεξεργασία επιτρέπεται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους το οποίο προβλέπει επαρκείς εγγυήσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων. Πλήρες ποινικό μητρώο τηρείται μόνο υπό τον έλεγχο επίσημης αρχής»·

10. Στα άρθρα 108, 109 και 110 ΑΚ ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 108

Ίδρυμα

Αν με ιδρυτική πράξη, μια περιουσία ορίστηκε για να εξυπηρετηθεί ορισμένος σκοπός, το ίδρυμα αποκτά προσωπικότητα με διάταγμα που εγκρίνει τη σύστασή του».

«Άρθρο 109

Ίδρυτική πράξη

Η ιδρυτική πράξη γίνεται είτε με δικαιοπραξία εν ζωή είτε με διάταξη τελευταίας βούλησης. Η δικαιοπραξία εν ζωή απαιτείται να γίνει με συμβολαιογραφικό έγγραφο».

«Άρθρο 110

Περιεχόμενο

Στην ιδρυτική πράξη πρέπει να καθορίζεται ο σκοπός του ιδρύματος, η περιουσία που αφιερώνεται και ο οργανισμός του.

Το διάταγμα που εγκρίνει το ίδρυμα μπορεί να ορίσει ή να συμπληρώσει ή να τροποποιήσει τον οργανισμό, με τον όρο ότι η θέληση του ιδρυτή θα παραμείνει σεβαστή».

11. Στα άρθρα, 17 παρ.4,5 και 6, 18 παρ.1, 19 παρ.5, και 82 παρ.1,8 και 9 του ν.4182/2013 «Κώδικας κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις»(Α'185),όπως ισχύει, ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 17

«4. Το πρόσωπο που ορίζεται ως εκτελεστής της διαθήκης ή διοικητής ιδρύματος οφείλει να δηλώσει αν αποδέχεται τον ορισμό του, με έγγραφη δήλωση που υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημέρα που του γνωστοποιήθηκε η δημοσίευση της και προσκλήθηκε να αναλάβει τα καθήκοντα του ή από την καθ' οιονδήποτε τρόπο γνώση του διορισμού του. Η αρμόδια αρχή προς την οποία υποβλήθηκε δήλωση περί αποδοχής του διορισμού από τον εκτελεστή οφείλει να εξετάσει αν συντρέχουν οι λόγοι ανικανότητας του άρθρου 18 και σε θετική περίπτωση να προβεί στην αντικατάσταση του κατά το άρθρο 19.

5. Όταν, με συστατική πράξη, ορίζεται ο διοικητής ιδρύματος και ως εκτελεστής της διαθήκης, δεν απαιτείται η υποβολή νέας δήλωσης αποδοχής, η δε ιδιότητα αυτή αποκτάται με την έναρξη λειτουργίας του ιδρύματος.

6. Ο εκκαθαριστής, ο εκτελεστής και ο διοικητής του ιδρύματος θεωρείται ότι ασκούν, μετά την αποδοχή του διορισμού τους, δημόσιο λειτούργημα και υπάγονται ως προς την άσκηση του στην εποπτεία και τον έλεγχο της αρμόδιας αρχής».

«Άρθρο 18

Ανικανότητα για διορισμό -Έκπτωση

1.Δεν διορίζονται εκκαθαριστές περιουσιών ή εκτελεστές διαθηκών ή διοικητές ιδρυμάτων: α) οι ανήλικοι, β) όσοι τελούν υπό δικαστική συμπαράσταση, πλήρη

ή μερική που εμποδίζει την άσκηση των καθηκόντων τους, γ) όσοι έχουν πτωχεύσει και δεν έχουν αποκατασταθεί καθώς και όσοι έχουν τεθεί σε αναγκαστική διαχείριση ή εκκαθάριση και δ) όσοι έχουν καταδικαστεί για κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο σε ποινή φυλάκισης μεγαλύτερη των τριών (3) μηνών

3. Οι διοριζόμενοι οφείλουν να δηλώνουν αμέσως την ύπαρξη ή την επέλευση λόγων ανικανότητας στην αρμόδια αρχή....»

«Άρθρο 19

Αντικατάσταση

1. Οι εκκαθαριστές περιουσιών, εκτελεστές διαθηκών και διοικητές ιδρυμάτων αντικαθίστανται από την αρμόδια αρχή αν αποβιώσουν ή υποβάλλουν παραίτηση ή τους επιβληθεί πειθαρχική ποινή, σύμφωνα με το άρθρο 71, ή αποδημήσουν για μακρό χρονικό διάστημα ή εμφανίσουν πνευματική ή σωματική ασθένεια που εμποδίζει την άσκηση των καθηκόντων τους ή παραβούν διατάξεις της διαθήκης ή του παρόντος Κώδικα, καθώς και αν αμελούν εν γένει στην άσκηση των καθηκόντων τους. Λόγους αντικατάστασης αποτελούν επίσης και η σύγκρουση συμφερόντων αυτών, των ανιόντων, κατιόντων, αδελφών και της συζύγου τους προς την περιουσία.....

Πριν την αντικατάσταση, η αρμόδια αρχή οφείλει να γνωστοποιήσει τους λόγους αυτής στον ενδιαφερόμενο και να τον καλέσει προς ακρόαση μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την επίδοση της κλήσης. Η προθεσμία μπορεί να παραταθεί, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, έως και δέκα (10) ημέρες, για σπουδαίο λόγο.2....3.....

4. Όταν διορίζεται αντικαταστάτης εκτελεστή διαθήκης, ο διορισμός ισχύει μέχρι τη λήξη της εκκαθάρισης. Όταν διορίζεται διοικητής ιδρύματος, ορίζεται η θητεία του με την απόφαση διορισμού του.

5. Όταν με τη συστατική πράξη ορίζεται ότι τους αντικαταστάτες εκτελεστών διαθήκης ή διοικητών ιδρυμάτων επιλέγουν οι υπόλοιποι, ο διορισμός γίνεται με απόφαση του ίδιου οργάνου. Ο έλεγχος της αρμόδιας αρχής περιορίζεται στην εξέταση τυχόν συνδρομής κωλυμάτων διορισμού, κατά τις διατάξεις του παρόντος κώδικα και τους όρους της συστατικής πράξης. Η ενημέρωση από την αρμόδια αρχή περί συνδρομής κωλυμάτων υποχρεώνει το όργανο να αντικαταστήσει τον διορισθέντα. Οι πράξεις διαχείρισης που έχουν διενεργηθεί από αυτόν ή με τη σύμπραξη του δεν πάσχουν εξ αυτού του λόγου. Μέχρι την

εκ νέου πλήρωση της θέσης, εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2».

«Άρθρο 82

Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις

1. Οπου δεν ορίζεται διαφορετικά, οι διατάξεις του Κώδικα εφαρμόζονται και στις κοινωφελείς περιουσίες που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του, ανεξάρτητα από τον τρόπο σύστασης τους.....

8. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στις λοιπές διατάξεις του παρόντος Κώδικα, από την έναρξη ισχύος αυτού, καταργούνται:

α) ο α.ν. 2039/1939 (Α` 455) β) το ν.δ. 430/1970 (Α` 25), γ) ο ν. 455/1976 (Α` 277), δ) το β δ. 18.9-20.10/1947 (Α` 223), ε) τα άρθρα 1865, 1866 εδάφιο δεύτερο και 1869 του Αστικού Κώδικα στ) Κάθε γενική ή ειδική διάταξη, η οποία αφορά θέματα, που ρυθμίζονται από αυτόν ή αντίκεινται στις διατάξεις του.

9. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου, κάθε παραπομπή στον α.ν.2039/1939 ή γενικά στη νομοθεσία περί Εθνικών Κληροδοτημάτων, νοείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα ότι γίνεται στις αντίστοιχες διατάξεις του».

12. Στα άρθρα 569, 570, 571 παρ.1,2,3,4,5,6 και 7, 572, 573 και 574 του ν.4620/2019 «Κύρωση του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας» (Α`96), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 569

Τρόπος τήρησης του ποινικού μητρώου

1. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του μηχανογραφικού συστήματος κατά το άρθρο 568 παρ. 1 εδ. ε`, το ποινικό μητρώο αποτελείται από δελτία.

2. Σε κάθε δελτίο ποινικού μητρώου αναγράφονται τα εξής:

α) τα στοιχεία της ταυτότητας που είναι αναγκαία για την εξατομίκευση του προσώπου στο οποίο αφορά το δελτίο και ιδίως το πλήρες ονοματεπώνυμο, το ονοματεπώνυμο γονέων, την ημερομηνία, την πόλη και το κράτος γέννησης, το φύλο, την ιθαγένεια ή τις ιθαγένειες, το τυχόν προηγούμενο ονοματεπώνυμο ή ψευδώνυμο, τον αριθμό και το είδος των εγγράφων ταυτοποίησης και τον αριθμό φορολογικού μητρώου. Αν πρόκειται για έγγαμο, αναγράφεται και το ονοματεπώνυμο του συζύγου.

β) οι ακόλουθες αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις ή βουλεύματα:

βα) κάθε απόφαση για κακούργημα ή πλημμέλημα για το οποίο έχει επιβληθεί ποινή στερητική της ελευθερίας ή χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας, με τις παρεπόμενες ποινές και τα μέτρα ασφαλείας που έχουν επιβληθεί,

ββ) κάθε απόφαση με την οποία επιβάλλεται περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων,

βγ) κάθε απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου που ανακοινώθηκε επίσημα, αν αφορά πράξη που χαρακτηρίζεται από την ελληνική ποινική νομοθεσία ως κακούργημα ή πλημμέλημα,

βδ) κάθε απόφαση ή βούλευμα που απαλλάσσει τον κατηγορούμενο ως ανίκανο για καταλογισμό με τα αναπληρωματικά της κύριας ποινής μέτρα ασφαλείας, καθώς και κάθε απόφαση ή βούλευμα που απαλλάσσει τον κατηγορούμενο λόγω έμπρακτης μετάνοιας, εφόσον και στις δύο παραπάνω περιπτώσεις η απειλούμενη ποινή είναι φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών,

βε) αν έχει ανασταλεί η εκτέλεση ποινής στερητικής της ελευθερίας, γίνεται σχετική μνεία. Επίσης, γίνεται μνεία της ημερομηνίας κατά την οποία η απόφαση κατέστη αμετάκλητη,

γ) ο χρόνος τέλεσης της αξιόποινης πράξης.

3. Στα δελτία ποινικού μητρώου εγγράφονται επίσης τα ακόλουθα στοιχεία:

α) η χάρη με άρση των συνεπειών της καταδίκης, η παραγραφή της πράξης ή της ποινής με ειδικό νόμο, η αναστολή εκτέλεσης της ποινής υπό όρους με ειδικό νόμο, η απόλυση από τις φυλακές υπό όρο και η μεταβολή ή η άρση των μέτρων ασφαλείας που έχουν επιβληθεί, καθώς και οι αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 550 και 551,

β) η χρονολογία και ο τρόπος απότισης της στερητικής της ελευθερίας ποινής που επιβλήθηκε για κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο, εφ' όσον είναι ανώτερη από τρεις (3) μήνες,

γ) η διάταξη του εισαγγελέα που εκδίδεται κατόπιν ποινικής διαμεσολάβησης σε εγκλήματα ενδοοικογενειακής βίας,

δ) κάθε ποινική δίωξη που ασκείται, καθώς και το δικονομικό της στάδιο, για τα εγκλήματα που προβλέπονται στα άρθρα 299, 306, 312, 323Α, 324, στο 19ο Κεφάλαιο του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα [ν.4619'2019 (Α'95)], στα άρθρα 20, 22 και 23 του ν.4139/2013 (Α'74) και στον ν. 3500/2006 (Α'232) για

την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας, όταν τα ανωτέρω εγκλήματα στρέφονται σε βάρος ανηλίκου, μέχρι την αμετάκλητη εκδίκαση της υπόθεσης.»

«Άρθρο 570

Έννοια αντιγράφου ποινικού μητρώου.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παρ. 1 και 3 του άρθρου 572, όπου ο νόμος προβλέπει την έκδοση και τη χορήγηση αντιγράφου οποιουδήποτε τύπου ή αποσπάσματος ποινικού μητρώου, παρέχεται αντίγραφο γενικής χρήσης».

«Άρθρο 571

Αντίγραφο ποινικού μητρώου.

1. Οι υπηρεσίες που τηρούν ποινικό μητρώο εκδίδουν από αυτό δύο τύπους αντιγράφων: α) το αντίγραφο δικαστικής χρήσης, β) το αντίγραφο γενικής χρήσης.

2. Στο αντίγραφο δικαστικής χρήσης καταχωρίζεται το περιεχόμενο όλων των δελτίων ποινικού μητρώου εκτός από εκείνα που έχουν παύσει να ισχύουν.

3. Στο αντίγραφο γενικής χρήσης καταχωρίζεται το περιεχόμενο όλων των δελτίων ποινικού μητρώου, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, εκτός από εκείνα:

α) που αναγράφουν χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας ή ποινή φυλάκισης έως έξι μήνες, μετά την πάροδο τριών ετών,

β) που αναγράφουν ποινή φυλάκισης πέραν των έξι μηνών ή ποινή περιορισμού σε ψυχιατρικό κατάστημα, μετά την πάροδο οκτώ ετών,

γ) που αναγράφουν κάθειρξη, μετά την πάροδο είκοσι ετών.

4. Οι προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου αρχίζουν από την απότιση της ποινής. Αν επήλθε μεταγενέστερη καταδίκη για πλημμέλημα ή κακούργημα, οι προθεσμίες αυτές αρχίζουν από την απότιση της νέας ποινής.

5. Η ποινή θεωρείται ότι αποτίθηκε και όταν: α) μετατράπηκε σε χρηματική, από την ημέρα καταβολής του ποσού της μετατροπής, β) χαρίστηκε, από την έκδοση του οικείου προεδρικού διατάγματος, γ) χορηγήθηκε απόλυση, από την επιτυχή πάροδο του χρόνου δοκιμασίας.

6. Αν η καταδικαστική απόφαση δεν εκτελέστηκε, οι πιο πάνω προθεσμίες αρχίζουν από την παραγραφή της.

7. Κατ' εξαίρεση, όταν πρόκειται για πρώτη καταδίκη ή για καταδίκη που αφορά:

α) έγκλημα από αμέλεια ή β) έγκλημα με δόλο, για το οποίο ο νόμος απειλεί ποινή φυλάκισης μέχρι ένα έτος ή χρηματική ποινή, οι προθεσμίες που

προβλέπουν τα εδ. α` έως και γ` της παρ. 3 του άρθρου αυτού μπορούν να συντημηθούν στο μισό, με διάταξη του αρμόδιου κατά το άρθρο 575 εισαγγελέα πλημμελειοδικών, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου. Η σύντημηση παρέχεται, αν υπάρχει προσδοκία έντιμου βίου στο μέλλον».

«Άρθρο 572

Έκδοση αντιγράφων δικαστικής και γενικής χρήσης.

1. Αντίγραφο ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης χορηγείται μόνο:

- α) στον εισαγγελέα ή τον τακτικό ανακριτή, για δικαστική αποκλειστικά χρήση,
- β) στους διευθυντές φυλακών και άλλων σωφρονιστικών ή θεραπευτικών καταστημάτων για κρατούμενο που με αμετάκλητη απόφαση εκτίει ποινή στερητική της ελευθερίας ή υποβάλλεται σε μέτρο ασφάλειας,
- γ) στις αλλοδαπές αρχές που ασκούν ποινική δικαιοδοσία, εφόσον υπάρχει υποχρέωση δικαστικής συνδρομής,
- δ) στις δημόσιες υπηρεσίες, πολιτικές, στρατιωτικές, στις εκκλησιαστικές αρχές, σε Ν.Π.Δ.Δ., σε οργανισμούς, σε επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας ή σε τράπεζες, μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία,
- ε) στις αλλοδαπές πρεσβείες ή προξενεία που έχουν διαπιστευθεί στην Ελλάδα για όσους πρόκειται να μεταναστεύσουν,
- στ) για το διορισμό δικαστικών λειτουργιών, εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων, οργάνων των Σωμάτων Ασφαλείας και των υποψηφίων για την εισαγωγή στις παραγωγικές σχολές των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, το οποίο αποστέλλεται απευθείας στο αρμόδιο όργανο.

2. Το δελτίο ποινικού μητρώου επισυνάπτεται υποχρεωτικά με ευθύνη του αρμόδιου γραμματέα σε κάθε δικογραφία για εγκλήματα αρμοδιότητας τριμελούς πλημμελειοδικείου και άνω, μέσα σε σφραγιστό αδιαφανή φάκελο και αποσφραγίζεται μόνο μετά την απαγγελία της περί ενοχής απόφασης του δικαστηρίου, γενομένης ειδικής μνείας στα πρακτικά. Σε περίπτωση ασκήσεως εφέσεως κατά της καταδικαστικής απόφασης το δελτίο ποινικού μητρώου σφραγίζεται και πάλι με ευθύνη του γραμματέα της έδρας του εκδόντος την απόφαση δικαστηρίου, σε αδιαφανή φάκελο, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των ορισμών του προηγούμενου εδαφίου. Τα αυτά ισχύουν σε περίπτωση επανεκδίκασης της υπόθεσης κατ` ουσία μετ` αναίρεση. Η παράβαση των ανωτέρω διατάξεων από το δικαστικό γραμματέα συνεπάγεται την πειθαρχική του ευθύνη.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μπορεί να ορισθεί ότι αντίγραφο ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης εκδίδεται και για διορισμό σε οποιαδήποτε άλλη δημόσια υπηρεσία ή σε οποιοδήποτε άλλο νομικό πρόσωπο του δημόσιου τομέα.».

«Άρθρο 573.

Καταστροφή δελτίων ποινικού μητρώου.

1. Τα δελτία ποινικού μητρώου παύουν να ισχύουν και αποκλείεται η χρησιμοποίησή τους για οποιοδήποτε σκοπό στις ακόλουθες μόνο περιπτώσεις:

α) όταν το πρόσωπο το οποίο αφορά η εγγραφή πεθάνει ή συμπληρώσει το 80ο έτος της ηλικίας του,

β) όταν η απόφαση, για την οποία έχει συνταχθεί δελτίο ποινικού μητρώου, ακυρωθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση ή η πράξη αμνηστευθεί ή απονεμηθεί χάρη με ολική άρση των συνεπειών κατ' άρθρο 47 παρ. 2 του Συντάγματος, ή με ρητή διάταξη μεταγενέστερου νόμου, η πράξη παύει να είναι αξιόποινη ή για οιονδήποτε λόγο επέλθει οριστική παύση της ποινικής δίωξης,

γ) αν με την καταδικαστική απόφαση για την οποία έχει συνταχθεί δελτίο ποινικού μητρώου χορηγήθηκε αναστολή εκτέλεσης της ποινής, σύμφωνα με το άρθρο 99 ΠΚ, μετά την πάροδο πέντε ετών από τη λήξη του χρονικού διαστήματος της αναστολής, εφ' όσον η αναστολή δεν έχει αρθεί ή ανακληθεί, δ) αν το δελτίο έχει συνταχθεί μετά από απόφαση που επιβάλλει σε ανήλικο ποινή περιορισμού σε σωφρονιστικό κατάστημα, πέντε έτη μετά την απότιση της ποινής με οποιοδήποτε τρόπο, εφόσον ο ελάχιστος χρόνος περιορισμού που έχει επιβληθεί δεν υπερβαίνει το έτος, και οκτώ έτη αν υπερβαίνει το έτος, εκτός αν στο διάστημα αυτό επέλθει νέα καταδίκη. Σε περίπτωση απόλυσης υπό όρους από το σωφρονιστικό κατάστημα, η πιο πάνω πενταετία ή οκταετία αρχίζει από τη συμπλήρωση του χρόνου δοκιμασίας,

ε) αν με την καταδικαστική απόφαση επιβλήθηκε χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας ή ποινή φυλάκισης μέχρι ένα μήνα, για αδίκημα εκ δόλου ή δύο μήνες για αδίκημα εξ αμελείας, μετά την πάροδο δέκα ετών από την απότιση της ποινής με οποιονδήποτε τρόπο, εφόσον ο υπαίτιος δεν έχει καταδικαστεί πάλι για κακούργημα ή πλημμέλημα.

2. Οι υπηρεσίες που τηρούν ποινικό μητρώο, προβαίνουν κάθε έξι μήνες σε εκκαθάρισή του από τα δελτία που παύουν να ισχύουν σύμφωνα με τις διατάξεις

της προηγούμενης παραγράφου. Μετά την εξάμηνη περιοδική εκκαθάριση είτε καταστρέφονται τα ανίσχυρα δελτία είτε, στην περίπτωση εφαρμογής μηχανογραφικού συστήματος σύμφωνα με το άρθρο 568 παρ. 1 εδ. ε', διαγράφεται από τη μνήμη του ηλεκτρονικού υπολογιστή η ανίσχυρη εγγραφή.

3. Στις περιπτώσεις των εδ. α' έως και γ' της παρ. 1 τα δελτία ποινικού μητρώου καταστρέφονται αμέσως μόλις διαπιστωθεί η συνδρομή του σχετικού λόγου. Στις περιπτώσεις των εδ. δ' και ε' της ίδιας παραγράφου, τα δελτία ποινικού μητρώου καταστρέφονται κατά την πρώτη περιοδική εκκαθάριση μετά τη διαπίστωση της συνδρομής του σχετικού λόγου. Η καταστροφή διατάσσεται με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα».

«Άρθρο 574

Απαγόρευση ανακοίνωσης.

1. Υπάλληλος, ο οποίος λόγω των καθηκόντων του έχει πληροφορηθεί το περιεχόμενο δελτίων ποινικού μητρώου και το ανακοινώνει σε πρόσωπο που δεν δικαιούται να λάβει γνώση, τιμωρείται με φυλάκιση τριών μηνών έως δύο έτη. Ως ανακοίνωση θεωρείται και η χορήγηση αντιγράφου ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης αντί για αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης.

2. Η σύνταξη ή καταχώριση δελτίων ποινικού μητρώου γίνεται μέσα σε τρεις μήνες κατ' ανώτατο όριο από την ημέρα που ανέκυψε η σχετική υπηρεσιακή υποχρέωση».

13. Στα άρθρα 5,22 παρ.2α,24 και 26 του ν.4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις»(Α' 137),όπως ισχύει ,ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 5

Νομική βάση επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από δημόσιους φορείς

Οι δημόσιοι φορείς επιτρέπεται να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όταν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση

καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας»

«Άρθρο 22

Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 9 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ η επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με την έννοια του άρθρου 9 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ από δημόσιους φορείς επιτρέπεται, εφόσον είναι:

α) απολύτως απαραίτητη για λόγους ουσιώδους δημοσίου συμφέρον»

«Άρθρο 24

Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για άλλους σκοπούς από δημόσιους φορείς

1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από δημόσιους φορείς για σκοπό διαφορετικό από αυτόν για τον οποίο έχουν συλλεχθεί, επιτρέπεται όταν η επεξεργασία αυτή είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί και εφόσον είναι:

α) απαραίτητο να ελεγχθούν οι πληροφορίες που παρέχονται από το υποκείμενο των δεδομένων, διότι υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι οι πληροφορίες αυτές είναι εσφαλμένες·

β) αναγκαία για την αποτροπή κινδύνων για την εθνική ασφάλεια, εθνική άμυνα ή δημόσια ασφάλεια ή για τη διασφάλιση φορολογικών και τελωνειακών εσόδων·

γ) αναγκαία για τη δίωξη ποινικών αδικημάτων·

δ) αναγκαία για την αποτροπή σοβαρής βλάβης στα δικαιώματα άλλου προσώπου·

ε) απαραίτητη για την παραγωγή των επίσημων στατιστικών.

2. Η επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως αυτά αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ, για σκοπό διαφορετικό από αυτόν για τον οποίο έχουν συλλεχθεί, επιτρέπεται, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου και εφαρμόζεται μία από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 9 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ εξαιρέσεις ή το άρθρο 22 του παρόντος».

«Άρθρο 26

Διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από δημόσιους φορείς

1. Η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από δημόσιο φορέα σε δημόσιο φορέα επιτρέπεται, εφόσον είναι απαραίτητο για την εκτέλεση των καθηκόντων του φορέα που διαβιβάζει ή του τρίτου στον οποίο διαβιβάζονται τα δεδομένα και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που επιτρέπουν την επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 24. Ο τρίτος στον οποίο διαβιβάζονται τα δεδομένα επεξεργάζεται αυτά μόνο για τον σκοπό για τον οποίο διαβιβάστηκαν. Η επεξεργασία για άλλους σκοπούς επιτρέπεται μόνον εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 24.

2. Οι δημόσιοι φορείς επιτρέπεται να διαβιβάζουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε ιδιωτικούς φορείς εφόσον:

α) η διαβίβαση είναι απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων του φορέα που διαβιβάζει και πληρούνται περαιτέρω και οι προϋποθέσεις του άρθρου 24·

β) ο τρίτος στον οποίο διαβιβάζονται έχει έννομο συμφέρον να είναι σε γνώση της διαβίβασης και το υποκείμενο των δεδομένων δεν έχει έννομο συμφέρον να μην διαβιβάσθούν τα δεδομένα που το αφορούν· ή

γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη θεμελίωση, άσκηση ή υποστήριξη νομικών αξιώσεων και ο τρίτος δεσμεύθηκε έναντι του δημόσιου φορέα που του διαβίβασε τα δεδομένα ότι θα τα επεξεργαστεί μόνο για τον σκοπό για τον οποίο διαβιβάστηκαν. Η επεξεργασία για άλλους σκοπούς επιτρέπεται, εάν επιτρέπεται η διαβίβαση σύμφωνα με την παράγραφο 1 και ο φορέας διαβίβασης έχει παράσχει τη συγκατάθεσή του για τη διαβίβαση.

3. Η διαβίβαση ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με την έννοια του άρθρου 9 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ, επιτρέπεται εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 ή της παραγράφου 2 και εφαρμόζεται μία από τις εξαιρέσεις του άρθρου 9 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ ή σύμφωνα με το άρθρο 22 του παρόντος.

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

14. Σύμφωνα με την έννοια της διάταξης του άρθρου 109 του Συντάγματος και του άρθρου 10 του ν.4182/2013, η συνταγματική προστασία και κατοχύρωση

της θέλησης των διαθετών ή δωρητών εκτείνεται, ως προς τις υπέρ του Δημοσίου ή κοινωφελούς σκοπού διατάξεις, δεν αφορά μόνο στον οριζόμενο με τη διαθήκη ή τη δωρεά σκοπό, αλλά εκτείνεται και στον τρόπο διοίκησης και διαχείρισης της περιουσίας που έχει διατεθεί ή δωρηθεί, διότι οι ορισμοί αυτοί αποτελούν ουσιώδες μέρος του περιεχομένου και των όρων της διαθήκης ή της δωρεάς.¹ Η παραπάνω συνταγματική προστασία περιλαμβάνει και τα της διοίκησης του συνιστώμενου ιδρύματος για να αποκλείονται επεμβάσεις του κράτους, οι οποίες μεταβάλλουν τον σκοπό ή τον τρόπο εκπλήρωσης του, που ορίστηκαν από τους διαθέτες ή τους δωρητές.²

15. Κατά την έννοια του άρθρου 52 του ν.4182/2013 η λειτουργία των κοινωφελών ιδρυμάτων διέπεται από το καταστατικό ή τον Οργανισμό τους. Όπως δε γίνεται παγίως δεκτό, ο κατά το άρθρο 2 του ν.4182/2013 έλεγχος και εποπτεία του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών επί των περιουσιών που καταλείπονται υπέρ κοινωφελών σκοπών, περιορίζεται στη τήρηση των διατάξεων του νόμου και της συστατικής πράξης και δεν μπορεί να είναι ουσιαστικός³. Οι διατάξεις του νόμου ισχύουν επικουρικά, εφόσον τα προβλεπόμενα από αυτές θέματα δεν ρυθμίζονται από τη συστατική πράξη ή ρυθμίζονται ατελώς σε αυτήν, εκτός από τις διατάξεις δημόσιας τάξης, οι οποίες σε κάθε περίπτωση υπερισχύουν των τυχόν αντίθετων διατάξεων της ιδρυτικής πράξης.⁴

16. Από την σαφή γραμματική διατύπωση του άρθρου 19 του ανωτέρω νόμου προκύπτει ότι οι διοικητές ή μέλη της διοίκησης των κοινωφελών ιδρυμάτων αντικαθίστανται είτε μετά από πρόταση του ιδρύματος είτε αυτεπάγγελα με απόφαση της αρμόδιας αρχής. Στη περίπτωση δε που με τη συστατική πράξη προβλέπεται ότι τα υπόλοιπα μέλη του Δ.Σ. επιλέγουν τους αντικαταστάτες των διοικητών ή των μελών της διοίκησης κοινωφελών ιδρυμάτων ο διορισμός γίνεται με πρόταση του Δ.Σ. προς την αρμόδια αρχή, ο δε έλεγχος της τελευταίας περιορίζεται στην εξέταση τυχόν κωλυμάτων διορισμού, κατά τις διατάξεις του κώδικα (άρθρο 18) και τους όρους της συστατικής πράξης. Το

¹ ΣτΕ 4160/1998 ΝΟΜΟΣ, 1354/2000, 1324/1982, 112, 1983.

² Ολ.ΑΠ 8/1994 ΕλλΔνη 1994.1254, ΣτΕ 3921/2011, 1354/2000, 3636/1999, Γνωμ Ολ. ΝΣΚ 250/2005, Γνωμ ΝΣΚ 62/2019, 18/2015, 206/2014.

³ Ολομ.ΑΠ 8/1994, Γνωμ ΝΣΚ 148/2020, 206/2014

⁴ ΑΠ1542/1998, Γνωμ ΝΣΚ 148/2020, Γνωμ.Ολομ. ΝΣΚ 250/2005, Γνωμ ΝΣΚ 66/2015.

αυτό συνάγεται και από την αιτιολογική έκθεση του ανωτέρω νόμου στην οποία αναγράφεται σχετικά με το άρθρο 19 ότι: «Στις παραγράφους 5 και 6 του άρθρου αυτού ρυθμίζεται η περίπτωση αντικατάστασης εκτελεστή διαθήκης ή διοικητή ιδρύματος με επιλογή από τους λοιπούς(εκτελεστές ή μέλη της διοίκησης).Σε αυτή την περίπτωση ο αντικαταστάτης ορίζεται με μόνη την απόφαση των λοιπών η οποία κοινοποιείται εν συνεχεία στην αρμόδια αρχή. Ο έλεγχος της αρμόδιας αρχής περιορίζεται στην εξέταση τυχόν συνδρομής κωλύματος διορισμού...».

17.Περαιτέρω,σύμφωνα με το άρθρο 9Α του Συντάγματος, καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει.Το θεμελιώδες και συνταγματικά κατοχυρωμένο στο άρθρο 9Α του Συντάγματος δικαίωμα προστασίας του φυσικού προσώπου από τη συλλογή, χρήση και κάθε μορφής επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων, αποτελεί ειδικότερη έκφανση των δικαιωμάτων της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας και του απαραβίαστου της ιδιωτικής ζωής και διασφαλίζεται από την Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η οποία υπό την ισχύ του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων και του ν.4624/2019 εποπτεύει την εφαρμογή των διατάξεών τους. Σύμφωνα με τη νομολογία.⁵ η κατά το άρθρο 9Α του Συντάγματος προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν εξικνείται μέχρι πλήρους απαγορεύσεως της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αλλά είναι δυνατή η θέσπιση όρων και προϋποθέσεων, υπό τις οποίες είναι επιτρεπτή η επεξεργασία τους, προς προστασία των δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών των φυσικών προσώπων και ιδίως της ιδιωτικής ζωής⁶

18.Ο ΓΚΠΔ,που τυγχάνει εφαρμοστέος στις περιπτώσεις εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου, καθορίζει λεπτομερώς τις απαιτήσεις για τη συλλογή και τη διαχείριση προσωπικών δεδομένων από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και θεσπίζει την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι αυτής της επεξεργασίας, παράλληλα με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων, με σκοπό τη συμπόρευση και το συμβιβασμό των δύο δικαιωμάτων και επιπλέον

⁵ ΣΤΕ 194/2021 σκέψη 6, ΣΤΕ 517/2018 σκέψη 12, ΣΤΕ 1616/2012, 7μ., Γνωμ. ΝΣΚ 141/2021

⁶ Γνωμ ΝΣΚ 50/2021,

την αναγκαιότητα της στάθμισής τους, ορίζοντας για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεών του, ως αρμόδια, τη συνταγματικά κατοχυρωμένη και συσταθείσα με τον (ήδη καταργηθέντα) ν.2472/1997, Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ)⁷ ΟΓΚΠΔ επισημαίνει emphaticά στην αιτιολογική σκέψη 4 του Προοιμίου του ότι «*Η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να εξυπηρετεί τον άνθρωπο. Το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι απόλυτο δικαίωμα. Πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με τη λειτουργία του στην κοινωνία και να σταθμίζεται με άλλα θεμελιώδη δικαιώματα, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας*»⁸

19. Κατ' άρθρο 6 του ΓΚΠΔ, η νομιμότητα της επεξεργασίας θεμελιώνεται σε έξι διαφορετικές και τυπικά ισοδύναμες μεταξύ τους νομικές βάσεις. Για το σύννομο δε της επεξεργασίας είναι απαραίτητη μία τουλάχιστον από αυτές. Έτσι, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι κατά τον ΓΚΠΔ νόμιμη όταν αυτή (η επεξεργασία) είναι αναγκαία για τη συμμόρφωση του υπεύθυνου επεξεργασίας με έννομη υποχρέωσή του (νομική βάση: άρθρο 6 παρ. 1γ)⁹, ή όταν είναι απαραίτητη για εκπλήρωση καθήκοντος βάσει δημοσίου συμφέροντος ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας, που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας (νομική βάση: άρθρο 6 παρ. 1ε)¹⁰, ακόμη και αν το υποκείμενο των δεδομένων δεν έχει συναινέσει στην επεξεργασία των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα¹¹.

20. Ο ΓΚΠΔ στο δίκαιο των προσωπικών δεδομένων, προχώρησε στην απεξάρτηση των δεδομένων που αφορούν σε ποινικές καταδίκες και αδικήματα, συμπεριλαμβανομένων των ποινικών διώξεων ή σε σχετικά μέτρα ασφαλείας, από το γενικό πλαίσιο των δεδομένων ειδικών κατηγοριών (τα οριζόμενα μέχρι τότε, ως "ευαίσθητα δεδομένα"). Ο ενωσιακός νομοθέτης επιφύλαξε ξεχωριστή μεταχείριση στα δεδομένα αυτά, λόγω της αυξημένης

⁷ Γνωμ. ΝΣΚ 5/2021

⁸ Γνωμ. ΝΣΚ 130/2020, Απόφαση ΑΠΔΠΧ 25/2021, 5/2021, 05/2020, 43/2019 στον ιστότοπο www.dpa.gr, βλ. επίσης επιμέλεια Λ.Κοτσαλή-Κ. Μενουδάκου, «Γενικός Κανονισμός για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων (GDPR) Νομική διάσταση και πρακτική εφαρμογή», 2021, Μελέτη Φ. Παναγοπούλου-Κουτνατζή, Το νέο πλαίσιο των ανανεωμένων δικαιωμάτων, σελ. 6).

⁹ Γνωμ. Εισ ΑΠ 7/2019

¹⁰ Απόφαση 20/2020 ΑΠΔΠΧ

¹¹ Γνωμ. ΝΣΚ 141/2021

προστασίας που θέλησε να τους προσδώσει, εξαιτίας τόσο της ιδιαίτερης φύσεως τους, όσο και των επαρκών εγγυήσεων που πρέπει ένα κράτος ή μια κοινωνία δικαίου να παρέχει στα υποκείμενα των δεδομένων αυτών. Τα ενέταξε δε σε ξεχωριστό άρθρο, ήτοι στο άρθρο 10 του ΓΚΠΔ.

21. Αναφορικά με τα δεδομένα που αφορούν σε ποινικές καταδίκες ή αδικήματα ή σχετικά μέτρα ασφαλείας που βασίζονται στο αρ.6 παρ.1 ΓΚΠΔ, πρέπει να σημειωθεί ότι σε αυτά περιλαμβάνονται τόσο τα δεδομένα που εμπεριέχονται στις δικαστικές αποφάσεις, όσο και στις σχηματισθείσες ποινικές δικογραφίες σε βάρος του υποκειμένου των δεδομένων. Με τις διατάξεις του άρθρου 10 ΓΚΠΔ δεν εισάγονται ειδικές νομικές βάσεις επεξεργασίας, διακριτές και αυτοτελείς εκείνων του άρθρου 6 ΓΚΠΔ και επομένως δεν τίθεται ζήτημα υπερίσχυσης ή αντικατάστασης των εν λόγω νομικών βάσεων. Επιπλέον, με τις διατάξεις του άρθρου 10 ΓΚΠΔ εισάγονται περαιτέρω όροι και διαδικαστικές εγγυήσεις για τη σύννομη επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που αφορούν τις ποινικές καταδίκες και τα αδικήματα, περιλαμβανομένων των ποινικών διώξεων (Απόφαση 33/2021 ΑΠΔΠΧ). Τέτοια νομική βάση, στην οποία δύναται να στηρίζεται η επεξεργασία των προβλεπόμενων από τις διατάξεις του άρθρου 10 ΓΚΠΔ προσωπικών δεδομένων, συνιστά αυτή του άρθρου 6 παρ. 1 γ ΓΚΠΔ, όταν, δηλαδή, η επεξεργασία είναι απαραίτητη για συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας ή 6 παρ. 1ε ΓΚΠΔ, όταν, δηλαδή, η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας. Αντίστοιχες διατάξεις περιέχει και ο ν. 4624/2019 ,ο οποίος εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου και κατά συνέπεια ούτε του ΓΚΠΔ.

22. Καθόσον αφορά στα ζητήματα ερμηνείας και συνδυαστικής εφαρμογής των κατάλληλων διατάξεων προκειμένου να κριθεί εάν, για την απόδειξη ανυπαρξίας ανικανότητας διορισμού υποψήφιου προσώπου ως μέλους Δ.Σ. Κοινοφελούς Ιδρύματος, η Διοίκηση πρέπει να περιορισθεί στην εξέταση ποινικού μητρώου γενικής χρήσης ή οφείλει να λάβει γνώση του περιεχομένου του αντιγράφου ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης, διαμορφώθηκαν δύο απόψεις.

Κατά την γνώμη της πλειοψηφίας, η οποία απαρτίστηκε από την Α.Κουτούκη, Αντιπρόεδρο Ν.Σ.Κ και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους

Σ.Σπυρόπουλο, Ε.Κασομένου, Κ.Γεωργιάδη, Α.Αντωνίου, Ε.Λευθεριώτου, Γ.Παπαδάκη (ψήφοι 7),με την οποία συντάχθηκε και η Εισηγήτρια Ουρανία Μενδρινού, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.(γνώμη χωρίς ψήφο), το άρθρο 5 του ν.4624/2019, το οποίο ταυτίζεται κατά περιεχόμενο με το άρθρο 6 παρ.1ε του ΓΚΠΔ, αναφέρεται, περιοριστικά στη νομική βάση επεξεργασίας δεδομένων από δημόσιους φορείς. Ορίζει δηλαδή, ότι η επεξεργασία θεωρείται νόμιμη όταν είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος εκτελούμενου προς το δημόσιο συμφέρον ή για άσκηση δημόσιας εξουσίας η οποία έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας. Έτσι, δεν απαιτείται η συγκατάθεση -άρα παρέλκει και η προηγούμενη ενημέρωση- του υποκειμένου για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, όταν, πλην άλλων περιπτώσεων, η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή¹². Ακόμα, κατά παρέκκλιση του ΓΚΠΔ, επιτρέπεται στην δεύτερη παράγραφο του άρθρου 22 Ν.4624/2019, αποκλειστικά στους δημόσιους φορείς και η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ειδικών κατηγοριών, μόνο εφόσον αυτή είναι απολύτως απαραίτητη για λόγους ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος.

23. Περαιτέρω, από τις ανωτέρω διατάξεις του ΚΠΔ συνάγεται ότι η επέλευση του αμετακλήτου μιας καταδικαστικής απόφασης για κακούργημα ή πλημμέλημα έχει ως συνέπεια, εκτός από την εκτέλεσή της, και την εγγραφή της στο Ποινικό Μητρώο. Με την τήρηση του Ποινικού Μητρώου επιδιώκεται η σωστότερη εκτίμηση της προσωπικότητας ενός ατόμου, κυρίως όταν κηρύσσεται ένοχος για την τέλεση αξιόποινης πράξης. Γι' αυτό τον λόγο στο Ποινικό Μητρώο αναγράφονται όλες εκείνες οι αποφάσεις που είναι χρήσιμες για την ολοκλήρωση της «ποινικής βιογραφία» ορισμένου ατόμου.¹³

24. Οι αρμόδιες υπηρεσίες που τηρούν Ποινικό Μητρώο εκδίδουν δυο τύπους αντιγράφων α) το αντίγραφο γενικής χρήσης και β) το αντίγραφο δικαστικής χρήσης. Το αντίγραφο Ποινικού Μητρώου γενικής χρήσης εκδίδεται για κάθε νόμιμη χρήση και καταχωρίζεται σε αυτά το περιεχόμενο όλων των δελτίων

¹² ΣΤΕ 194/2021 σκέψη 6, βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη 62 του Κανονισμού, Απόφαση 9/2014 ΑΠΔΠΧ

¹³ Α.Καρράς, Ποινικό Δικονομικό Δίκαιο, έκδοση 2017, σ.1097

ποινικού μητρώου εκτός εκείνων που ορίζονται στο ανωτέρω άρθρο 571 παρ. 3. Το αντίγραφο Ποινικού Μητρώου δικαστικής χρήσης εκδίδονται για κάθε νόμιμη χρήση και καταχωρίζεται σε αυτά το περιεχόμενο όλων των δελτίων ποινικού μητρώου εκτός εκείνων που έπαυσαν να ισχύουν σύμφωνα με το άρθρο 571 παρ. 2. Το αντίγραφο Ποινικού Μητρώου δικαστικής χρήσης περιέχει όλες τις αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις, ανεξάρτητα από πότε τελέστηκαν, και χορηγείται μόνον στις εξαιρετικές περιπτώσεις που ορίζει ο ΚΠΔ στο άρθρο 572.¹⁴

25. Η χορήγηση αντιγράφου ποινικού μητρώου έχει κατά κανόνα αποδεικτικό χαρακτήρα, αποβλέπει, δηλαδή, στην απόδειξη της ανυπαρξίας ενός κωλύματος που θεσπίζεται με ουσιαστική διάταξη. Κατά το άρθρο 572 ΚΠΔ, αντίγραφο Ποινικού Μητρώου δικαστικής χρήσης χορηγείται στις περιοριστικά αναφερόμενες εκεί υπηρεσίες και αρχές, μεταξύ των οποίων και στις πολιτικές και στρατιωτικές δημόσιες υπηρεσίες, στις εκκλησιαστικές αρχές, σε Ν.Π.Δ.Δ, σε οργανισμούς, σε επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, ή σε Τράπεζες, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Ως «κείμενη νομοθεσία» θα πρέπει να εννοηθεί όχι μόνο η νομοθεσία που πρόκειται να τεθεί αλλά και η υφιστάμενη κατά το χρόνο που ετέθη σε ισχύ η διάταξη. Στο συγκεκριμένο υποκειμενικό πεδίο της παρ.1 περ.δ', εξακολουθούν να ισχύουν οι ειδικότερες απαιτήσεις, ως προς το κατά περίπτωση κατάλληλο αντίγραφο ποινικού μητρώου, που προβλέπονται από την υφιστάμενη νομοθεσία για την απόδειξη της έλλειψης κωλύματος που συνιστά για την έκδοση συγκεκριμένης διοικητικής πράξης ή για τη συμμετοχή σε ορισμένη διοικητική διαδικασία¹⁵

26. Συνακόλουθα όταν από την κείμενη νομοθεσία απαιτείται η απόδειξη έλλειψης κωλύματος, ως προϋπόθεση για την έκδοση συγκεκριμένης διοικητικής πράξης ή για τη συμμετοχή σε ορισμένη διοικητική διαδικασία που αφορά την ανυπαρξία ποινικής καταδίκης για συγκεκριμένα εγκλήματα, τούτο σημαίνει ότι ο νομοθέτης επιτρέπει τη χορήγηση αντιγράφου ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης. Στις περιπτώσεις αυτές ο νομοθέτης θέλησε για λόγους δημοσίου συμφέροντος να χορηγείται στην αρμόδια υπηρεσία αντίγραφο

¹⁴ Λ.Μαργαρίτης, Ο νέος Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Ερμηνεία κατ'άρθρο του ν.4620/2019), Τόμος Δεύτερος, Κονταξής Α. Κώδικας Ποινικής Δικονομίας, εκδ.δ'2008,σελ.3510)

¹⁵ Γνωμ.ΝΣΚ 179/2008.

ποινικού μητρώου, από το οποίο να προκύπτει πλήρως η εικόνα της αξιόποινης συμπεριφοράς ενός προσώπου η οποία έχει αξιολογηθεί δικαστικά¹⁶

27. Σχετικά με τα κοινωφελή ιδρύματα, με την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 18 παρ.1(δ)του ν.4182/2013 ορίζονται περιοριστικά οι περιπτώσεις ανικανότητας για διορισμό στα καθήκοντα, μεταξύ άλλων και των διοικητών ιδρυμάτων, στις οποίες περιλαμβάνεται και η καταδίκη για κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο σε ποινή φυλάκισης μεγαλύτερης των τριών μηνών. Επομένως, με την ανωτέρω διάταξη θεσπίζεται απόλυτο κώλυμα διορισμού στα καθήκοντα των διοικητών ιδρυμάτων, το οποίο ελέγχεται από την αρμόδια αρχή(Υπουργός ήδη Εθνικής Οικονομίας ή ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης)προς την οποία έχει υποβληθεί η δήλωση περί αποδοχής του διορισμού. Για την υλοποίηση δε του ελέγχου αυτού είναι αναγκαία η αναζήτηση από την αρμόδια αρχή αντιγράφου ποινικού μητρώου.

28. Και ναι μεν ο νομοθέτης δεν ορίζει ρητά ότι στην περίπτωση αυτή η αρμόδια αρχή μπορεί να ζητήσει την χορήγηση αντιγράφου ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης πλην όμως από την σαφή γραμματική διατύπωση και την τελολογική ερμηνεία της ανωτέρω διάταξης, προκύπτει ότι ο νομοθέτης θέλησε να χορηγείται στην αρχή αντίγραφο ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης, διότι αυτό ανταποκρίνεται, κατά το περιεχόμενό του, προς στον επιδιωκόμενο σκοπό του νομοθέτη, αφού με αυτό καθίσταται εφικτός ο έλεγχος της ύπαρξης ή ανυπαρξίας του κωλύματος ποινικής καταδίκης για κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο σε ποινή φυλάκισης μεγαλύτερης των τριών μηνών. Είναι φανερό ότι εάν η τεκμηρίωση της έλλειψης καταδίκης περιοριζόταν στη χορήγηση αντιγράφου ποινικού μητρώου γενικής χρήσης, στο οποίο μετά την πάροδο ορισμένου χρόνου διαγράφονται ορισμένες καταδίκες, θα ήταν δυνατόν, για λόγους αδυναμίας τεκμηρίωσης να περιοριστεί κατά χρόνον η λειτουργία του κωλύματος, χωρίς τούτο να επιτρέπεται από την ουσιαστική διάταξη που το προέβλεψε¹⁷.

29. Περαιτέρω με την ερμηνεία αυτή εξυπηρετείται υπέρτερο δημόσιο συμφέρον διότι, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4182/2013, *«η αποτελεσματική διαχείριση και εποπτεία των περιουσιών που καταλείπονται*

¹⁶ 7/2019 ΕισΑΠ

¹⁷ Γνωμ. ΝΣΚ 179/2008

για την εκτέλεση κοινωφελών σκοπών είναι ζήτημα μεγίστης εθνικής σημασίας τόσο από ηθικής πλευράς, ώστε να τιμάται ο ευεργέτης και να ενισχύεται θετικά η κοινωνική συνείδηση στο δρόμο της ευεργεσίας, όσο και από κοινωνικής πλευράς, ώστε να επιτελούνται οι κοινωφελείς σκοποί και να υποβοηθείται η κοινωνική αποστολή του κράτους». Επομένως, ο νομοθέτης με την θέσπιση της ανωτέρω διάταξης του άρθρου 18 παρ.1(δ)του ν.4182/2013, με τη οποία αποκλείει από την άσκηση των καθηκόντων των διοικητών και των μελών του ΔΣ κοινωφελούς ιδρύματος πρόσωπα που έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο σε ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών, εξυπηρετεί ουσιώδες δημόσιο συμφέρον διότι αποσκοπεί στην ορθή διαχείριση της περιουσίας των κοινωφελών ιδρυμάτων και στην ομαλή και εύρυθμη λειτουργία αυτών.

30.Ενόψει των ανωτέρω, η χορήγηση αντιγράφου ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης συνιστά επεξεργασία δεδομένων που αφορούν ποινικές καταδίκες, η οποία είναι νόμιμη διότι θεμελιώνεται στις νομικές βάσεις των άρθρων 6παρ.1γ και 6 παρ.1^ε και 9 παρ.2ζ του ΓΚΠΔ δεδομένου ότι η επεξεργασία είναι απαραίτητη, αφενός για την συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας και αφετέρου για την εκπλήρωση καθήκοντος του υπευθύνου επεξεργασίας που εκτελείται για το δημόσιο συμφέρον, καθώς επίσης η επεξεργασία είναι απαραίτητη για λόγους ουσιαστικού δημοσίου συμφέροντος που συνίσταται στην ορθή διαχείριση της περιουσίας των κοινωφελών ιδρυμάτων.

31.Στην κρινόμενη υπόθεση, δεδομένου ότι η αντικατάσταση των μελών του Δ.Σ. του εν λόγω ιδρύματος έγινε με επιλογή των υπολοίπων μελών αυτού, η αρμόδια Υπηρεσία, οφείλει, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 19 περ.5, να εξετάσει εάν, για τα προτεινόμενα από το Δ.Σ. μέλη, συντρέχει κάποιο από τα κωλύματα διορισμού που προβλέπονται στο άρθρο 18 του ν 4182/2013 μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η καταδίκη για κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο σε ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών. Η υλοποίηση του ελέγχου αυτού, για τους ανωτέρω αναφερόμενους λόγους, γίνεται με την χορήγηση αντίγραφου ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης.

32.Σε περίπτωση δε που από την επισκόπηση του αντιγράφου ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης από την Υπηρεσία προκύπτει ότι το ένα μέλος από τα προτεινόμενα από το ΔΣ. ιδρύματος, έχει καταδικαστεί σε ποινή φυλάκισης

τουλάχιστον τριών μηνών για πλημμέλημα, τα οποία έχει τελεστεί με δόλο υφίσταται κώλυμα διορισμού αυτού, ως μέλος του Δ.Σ του Κοινοφελούς ιδρύματος και η αρμόδια υπηρεσία οφείλει να ενημερώσει το ίδρυμα για την συνδρομή του κωλύματος.

33. Κατά την γνώμη της μειοψηφίας, η οποία απαρτίστηκε από την Πρόεδρο του Τμήματος Σ. Χαριτάκη, Αντιπρόεδρο ΝΣΚ και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Δ. Χειμώνα και Ε. Πανοπούλου (ψήφοι 3), από τη συνδυαστική ερμηνεία των άρθρων 1 και 8, παρ.2 της ΕΣΔΑ (αντίστοιχα, στις περιπτώσεις εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου, τα άρθρα 1,7 και 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και των άρθρων 5,5^Α,9^Α και 25, παρ.1 του Συντάγματος, συνάγεται ότι ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου τελούν υπό την προστασία του κράτους και απαιτούν τον πλήρη σεβασμό τους, ενώ υπό προϋποθέσεις και με τήρηση της γενικής αρχής της αναλογικότητας μπορεί να υπάρξει παρέμβαση κατά την άσκησή τους, κατά κανόνα, για τη διασφάλιση δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων. Μεταξύ των δικαιωμάτων του ατόμου περιλαμβάνονται το δικαίωμα στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας, με την συμμετοχή στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή, το δικαίωμα σεβασμού της εν γένει ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, καθώς και το δικαίωμα της προστασίας του ατόμου από την παράνομη επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων. Στα προσωπικά δεδομένα συμπεριλαμβάνονται δεδομένα που συνδέονται με ποινικές καταδίκες και αδικήματα, δηλ. στοιχεία τα οποία μπορούν να περιέχονται σε αρχείο ποινικού μητρώου που τηρείται, με ευθύνη και υπό τον έλεγχο, ειδικά προσδιορισμένης αρχής. Υπό αυστηρά προσδιορισμένες στον νόμο προϋποθέσεις, το δικαίωμα προστασίας της συγκεκριμένης κατηγορίας δεδομένων μπορεί να κάμπτεται και να παρέχεται δυνατότητα πρόσβασης και γνώσης σε δικαστικές ή διοικητικές αρχές για την εξυπηρέτηση εκ των προτέρων προσδιορισμένων στον νόμο λόγων δημοσίου συμφέροντος. Είναι αναντίρρητο ότι η πρόσβαση, η επεξεργασία και η ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων που αναφέρονται σε στοιχεία περιεχόμενα στο ποινικό μητρώο μπορούν να επηρεάσουν την συμμετοχή του ατόμου στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή, να προκαλέσουν υλική και ηθική βλάβη, να διαταράξουν την οικογενειακή και επαγγελματική ζωή του ατόμου, καθώς και να εκμηδενίσουν τη δυνατότητα της κοινωνικής επανένταξης του ποινικά

καταδικασθέντα, δηλ. σε αντίθεση προς θεμελιώδη στόχο του ποινικού και σωφρονιστικού συστήματος, αλλά και το δικαίωμα του ατόμου στη λήθη. Εν όψει των ιδιαίτερα σοβαρών συνεπειών, κατά τον περιορισμό των σχετικών δικαιωμάτων των ποινικά καταδικασθέντων, ο νέος Κώδικας Ποινικής Δικονομίας, όπως αντίστοιχα και ο προϊσχύσας, περιλαμβάνει ρητές διατάξεις και ρυθμίζει τα σχετικά ζητήματα που αφορούν στην τήρηση, ενημέρωση και καταστροφή των δελτίων ποινικού μητρώου. Ο ΚΠοινΔ προβλέπει, πλην άλλων, δύο κατηγορίες χορηγητέων αντιγράφων ποινικού μητρώου, δηλ. αντίγραφο δικαστικής χρήσης, στο οποίο καταχωρίζεται το περιεχόμενο όλων των δελτίων ποινικού μητρώου, πλην αυτών που έπαυσαν να ισχύουν και αντίγραφο γενικής χρήσης, στο οποίο καταχωρίζεται το περιεχόμενο όλων των δελτίων ποινικού μητρώου, με εξαίρεση τις ρητά προσδιοριζόμενες κατηγορίες δελτίων (ΚΠοινΔ 571, παρ. 1, 2 και 3), ενώ ορίζει ρητά ότι, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παρ. 1 και 3 του άρθρου 572, όπου υπάρχει πρόβλεψη στον νόμο για χορήγηση αντιγράφου ή αποσπάσματος ποινικού μητρώου, χορηγείται αντίγραφο γενικής χρήσης. Στη παρ. 1 του άρθρου 572 ΚΠοινΔ σαφώς ορίζεται ότι αντίγραφο ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης χορηγείται μόνο στις αναφερόμενες περιοριστικά έξι(6) περιπτώσεις της παραγράφου αυτής. Από την συνδυαστική επισκόπηση i. της περίπτωσης δ) της παρ. 1 του άρθρου 572 που προβλέπει χορήγηση μητρώου δικαστικής χρήσης σε δημόσιες κλπ υπηρεσίες, μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, ii. από την περίπτωση στ) της ίδιας παραγράφου που αναφέρεται στο διορισμό των κατονομαζόμενων κατηγοριών (δικαστικοί λειτουργοί, εκπαιδευτικοί, όργανα Σωμάτων Ασφαλείας) και των υποψηφίων προς εισαγωγή στις παραγωγικές σχολές των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας και iii. της παρ. 3 του ίδιου άρθρου 572 ΚΠοινΔ που παρέχει νομοθετική εξουσιοδότηση για έκδοση προεδρικού διατάγματος προκειμένου να ορισθεί ότι αντίγραφο δικαστικής χρήσης εκδίδεται και για διορισμό σε οποιαδήποτε άλλη δημόσια υπηρεσία ή σε οποιοδήποτε άλλο νομικό πρόσωπο του δημόσιου τομέα, δεν καταλείπεται ουδεμία αμφιβολία ότι ο νομοθέτης επιτρέπει μόνο, κατ' εξαίρεση, τη χορήγηση αντιγράφου ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης στις περιπτώσεις όπου υπάρχει ρητή πρόβλεψη για τη χορήγησή του. Υπό την αντίθετη ερμηνευτική προσέγγιση, όπου η περίπτωση δ) της παρ. 1 του άρθρου 572 ΚΠοινΔ φαίνεται να καλύπτει όλο το

φάσμα του δημόσιου τομέα, δεν καθίσταται κατανοητός ο λόγος θέσπισης της διάταξης της περίπτωσης στ της παρ. 1, καθώς και της παραγράφου 3 του άρθρου 572ΚΠοινΔ. Η ιδιαίτερη σημασία που αποδίδει ο νομοθέτης στη πιστή τήρηση του κανόνα επιβεβαιώνεται και από την διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 574 ΚΠοινΔ που απαγορεύει σε υπάλληλο ,με απειλή φυλάκισης τριών μηνών έως δύο ετών ,την ανακοίνωση σε μη δικαιούμενο πρόσωπο του περιεχομένου των δελτίων ποινικού μητρώου, με την σαφή διευκρίνιση του δευτέρου εδαφίου της ίδιας παραγράφου ότι ως ανακοίνωση θεωρείται και η χορήγηση αντιγράφου ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης αντί για αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης. Με δεδομένο ότι η γενική διάταξη της παρ. δ του άρθρου 18 του ν.4182/2013, που δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένα αδικήματα, δεν προβλέπει ρητή υποχρέωση χορήγησης προς την εποπτεύουσα τις κοινωφελείς περιουσίες αρχή αντιγράφου ή αποσπάσματος ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης προκειμένου να διαπιστωθεί η ανυπαρξία ανικανότητας των υπό διορισμό μελών διοικητικών συμβουλίων κοινωφελών ιδρυμάτων, συνάγεται αδιαστάκτως, ότι η Διοίκηση οφείλει, για τον σχηματισμό της κρίσης της, να λάβει υπόψη μόνο αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης. Τυχόν παραβίαση της σχετικής υποχρέωσης, χωρίς να προηγηθεί σχετική ρητή νομοθετική μεταβολή και πρόβλεψη, εκθέτει τις υπηρεσίες ή/ και τα όργανα της Διοίκησης σε κίνδυνο διεκδίκησης αποζημιωτικών αξιώσεων και επιβολής ποινικών κλπ κυρώσεων.

Απάντηση

34.Με βάση τα προεκτεθέντα στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους(Τμήμα Α΄) γνωμοδοτεί (κατά πλειοψηφία),ως εξής:

Η Διοίκηση, κατά τον έλεγχο της τυχόν ανικανότητας προσώπου (κατά τις προβλέψεις της περ. δ της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του ν. 4182/2013) για τον διορισμό του ως μέλους του ΔΣ του ιδρύματος του ερωτήματος, λαμβάνει υπόψη τις καταχωρίσεις του χορηγηθέντος αντιγράφου ποινικού μητρώου για δικαστική χρήση. Σε περίπτωση που από την επισκόπηση του αντίγραφου ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης προκύπτει ότι το μέλος που προτείνεται από το Δ.Σ. ιδρύματος έχει καταδικαστεί για πλημμέλημα, το οποίο

έχει τελεστεί με δόλο σε ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών υφίσταται κώλυμα διορισμού αυτού, ως μέλος του Δ.Σ. του Κοινοφελούς ιδρύματος.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 20 Φεβρουαρίου 2024

Η Πρόεδρος

Η Εισηγήτρια

Στυλιανή Χαριτάκη
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ουρανία Δ. Μενδρινού
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ